

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра психіатрії і наркології

Силабус навчальної дисципліни
«Бойова психологічна травма»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 45 годин, 1,5 кредити. Семестр: IX - X. 5 рік навчання.
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра психіатрії і наркології Одеса, вул. Вороб'єва, 11
Викладач(-і)	Проф. Опря Євген Васильович, доц. Чернова Тетяна Михайлівна, доц. Донець Ольга Юріївна, доц. Горячев Павло Іліодорович, доц. Волощук Діана Анатоліївна, ас. Белогрудова Ксенія Костянтинівна, ас. Кругляченко Олексій Дмитрович
Контактна інформація	Довідки за телефонами: +380677981732 chernovat@meta.ua Чернова Тетяна Михайлівна Онлайн-консультації: 15:00-16:00 (платформа Microsoft Teams. Посилання на онлайн-консультацію надається кожній групі під час занять окремо.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни - етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, профілактика та лікування бойової психічної травми (БПТ).

Пререквізити і постреквізити дисципліни:

Пререквізити: дисципліна ґрунтується на вивченні здобувачами психіатрії та наркології, психології, медичної психології, анатомії людини, фізіології, патоморфології, патофізіології, біологічної та біоорганічної хімії, фармакології і медичної рецептури, радіаційної медицини, неврології.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра психіатрії і наркології

Постреквізити: дисципліна закладає основи вивчення здобувачами клінічних дисциплін (внутрішні хвороби); закладає основи профілактики психічних порушень у процесі життєдіяльності.

Мета дисципліни є отримання здобувачами теоретичних знань та практичних навичок первинної діагностики, лікування, профілактики психічних розладів, що виникають внаслідок інтенсивного стресу та бойової психічної травми, психосоціальної реабілітації пацієнтів з наслідками БПТ, необхідних на первинному рівні надання медичної допомоги.

Завдання дисципліни: допомогти здобувачам освіти вивчити етіологію, патогенез, типи перебігу та клінічні прояви психічних розладів, що виникають внаслідок впливу інтенсивного стресу та БПТ; уміти визначити попереднього діагнозу психогенних психічних розладів; застосовувати теоретичні знання до тактики ведення пацієнтів з психогенними психічними розладами, використання методів профілактики психогенних психічних розладів.

Очікувані результати

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

Знати:

- основні концепції стресу;
- особливості психосоціального функціонування людини в постстресовий період;
- прояви накопиченого (хронічного) стресу;
- поняття та класифікацію БПТ;
- особливості швидкої реабілітаційної допомоги постраждалим в умовах раптового екстремального стресу;
- специфічні феномени, які притаманні цієї категорії пацієнтів та потребують особливої уваги лікаря;
- особливості організації реабілітаційної діяльності;

Вміти:

- збирати дані про скарги, анамнез хвороби, анамнез життя у пацієнтів з БПТ;
- діагностувати невідкладні стани при БПТ;
- ефективно застосовувати отримані теоретичні знання з дисципліни при розв'язанні складних практичних завдань з організації та здійснення лікування постраждалих;
- вміти будувати стратегію реабілітаційної роботи з постраждалими;
- володіти прийомами практичної реабілітаційної роботи, яка спрямована на поліпшення психічного стану пацієнтів;
- володіти навичками організації діяльності щодо профілактики пост-стресових проблем;
- визначати тактику ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду при БПТ;
- дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра психіатрії і наркології

області

- призначати невідкладну медичну допомогу при гострих психічних розладах, викликаних БПТ
- визначати тактику ведення хворих з психогенними психічними розладами
- визначати у комплексі етіологічні фактори, патогенетичні механізми, типи перебігу та клінічні прояви психічних розладів при БПТ
- використовувати методи профілактики психогенних психічних розладів
- ставити попередній діагноз психогенних психічних розладів

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна буде викладатися у формі практичних занять (16 аудиторних годин); організації самостійної роботи здобувача (29 годин).

Методи навчання: розповідь, пояснення, бесіда, інструктаж, дискусія, диспут, обговорення проблемних ситуацій, ситуаційне навчання; ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації), демонстрація, метод безпосереднього спостереження, тренувальні вправи; практичні роботи.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Медико-психологічні наслідки участі в бойових діях. Поняття про стрес. Травматичний стрес. Посттравматичний стрес. Поняття про психологічну травму.

Тема 2. Діагностика та класифікація психогенних психічних і поведінкових розладів. Поняття бойової психічної травми.

Тема 3. Поняття про ПТСР як біологічну і психологічну категорії.

Тема 4. Теоретичні моделі посттравматичного стресового розладу.

Тема 5. Фактори розвитку ПТСР.

Тема 6. Діагностичні критерії посттравматичного стресового розладу.

Тема 7. Методи корекції та психотерапії ПТСР.

Тема 8. Застосування психотропних препаратів у військовій психіатрії.

Перелік рекомендованої літератури

Основна:

1. Нові клінічні протоколи: Психіатрія. Київ. Професійні видання, 2020. – 265 с.
2. Психіатрія та наркологія в загальній медичній практиці. М. Марута, Г. Кожина. Київ: Медицина, 2019. – 344 с .
3. Психіатрія та наркологія А.М. Скрипніков та ін. Київ: Медицина, 2021. – 224с.
4. Психіатрія і наркологія В.Л. Гавенко, В.С. Бітенський. – Київ: Медицина., 2020. – 512 с.

Додаткова:

1. Бенджамин С., Голдберг Д., Крид Ф. Психиатрия в медицинской практике – Киев.: Сфера – 1999 – 179 с.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра психіатрії і наркології

2. https://www.researchgate.net/publication/345985025_Radiation_Risk_Analysis_of_Neuropsychiatric_Disorders_in_Ukrainian_Chornobyl_Catastrophe_Liquidators
3. Loganovsky K., Masiuk S., Buzunov V., Marazziti D., Voychulene Yu. (2020) Radiation Risk Analysis of Neuropsychiatric Disorders in Ukrainian Chornobyl Catastrophe Liquidators // *Frontiers in Psychiatry* 11:553420. Doi: 10.3389 / fpsyt. 2020.
4. Корольчук О.Л. Посттравматичний стресовий розлад як новий виклик сучасній Україні // *Інвестиції: практика та досвід: науково-практичний журнал / Чорноморський держ. ун-т ім. Петра Могили; ТОВ «ДСК Центр».*– К., 2016.– С. 104–111. (укр., стаття)
5. Демчук О.В., Золотарьова О.А., Ковалик О.О та ін. Вплив катастроф і війн на психічне здоров'я особистості та суспільства. Повідомлення п'яте: перетворення індивідуальної оперативної бойової психічної травми на колективну соціально-психологічну, соціально-культурну // *Mental Health: Global Challenges of XXI Century* (2019) DOI: <http://doi.org/10.32437/IPSIProceedings.Issue-2019>
6. Офіційний сайт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти: веб-сайт. URL: <http://naqa.gov.ua>

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю: усний контроль (у ході опитування, бесіди, доповіді, повідомлення на задану тему й ін.); письмовий контроль (есе, реферат, виклад матеріалу на задану тему письмовій формі і т.д.); комбінований контроль; захист індивідуально-дослідного завдання; тестовий контроль.

Форми і методи підсумкового контролю: залік, виставляється здобувачу, який виконав усі розділи освітньої програми вибіркової дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

Можливість і умови отримання додаткових (бонусних) балів: не передбачено.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота передбачає підготовку до кожного практичного заняття та заліку.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра психіатрії і наркології

черговому викладачу.

- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, оцінки на занятті, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнь:

Форма одягу: медичний халат, який повністю закриває верхній одяг, або лікарська піжама, шапочка, маска, змінне взуття.

Обладнання: підручник, зошит, словник, ручка.

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра психіатрії і наркології

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії: дружня, творча, відкрита до конструктивної критики.